

Висновок. Формування готовності майбутніх фітнес-тренерів до професійної діяльності у фітнес-індустрії розглядається як цілісний процес, який здійснюється у вищих навчальних закладах з метою отримання студентами кваліфікації відповідно до освітніх ступенів «бакалавр» і «магістр», що дозволить їм ефективно надавати послуги, зорієнтовані на застосовування засобів фітнесу з метою оздоровлення громадян, ефективного розвитку їх рухових здібностей при проведенні спеціально організованих фітнес-програм чи досягнення відповідних морфофункціональних кондицій для успішного виступу на спортивних змаганнях.

Література

6. Василенко М. М. Тезаурус дослідження професійної підготовки майбутніх фітнес-тренерів у вищому навчальному закладі / М. М. Василенко // Science Rise. Pedagogical Education. – 2016. – № 8(4). – С. 4-10.

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ (1917-1941 рр.)

Форостян О. І.

Університет Ушинського, м. Одеса, Україна

Анотація. У статті приводяться результати дослідження історико-педагогічної, наукової літератури та аналізу архівних джерел з розвитку теорії та практики фізичного виховання дітей (1917-1941 рр.). Методичні вказівки адресовані тренерам, викладачам ВУЗів, шкільним вчителям і учням.

Огляд історико-педагогічної та сучасної літератури свідчить, що окремим аспектам підготовки вчительських кадрів з фізичного виховання в Україні у 1917-1941 рр. присвячено статті В. Бляха “Проблема кадрів викладачів фізичної культури на Україні” (1930) та М. Філя “Головні моменти підготовки та перепідготовки робітників фізичної культури” (1927). Для здійснення на практиці поставлених завдань з фізичного виховання, освіти і розвитку підростаючого покоління необхідно було терміново вирішувати питання підготовки фізкультурних кадрів. До 1917 р. в Україні працювало лише 300 викладачів з різних видів спорту. Це були самоучки, спеціальної фізкультурної освіти вони не мали [3]. Першим таким заходом стала курсова підготовка кадрів. У червні 1918 р. Наркомосвіти РРФСР відкрив шестимісячні курси з підготовки інструкторів фізичного

виховання. Рада Народних Комісарів РРФСР декретом від 1 грудня 1920 р. реорганізувала ці курси у вищий навчальний заклад – Державний інститут фізичної культури в системі Наркомздоров'я в Москві, керівництво яким було доручено професору В. Ігнатьєву. Дещо раніше, у жовтні 1919 р., у Петербурзі на базі вищих курсів П. Ф. Лесгафта відкрито інститут фізичної культури. Ці інститути стали згодом важливими центрами науково-дослідної і навчально-методичної діяльності фізкультурних організацій [1].

У вересні 1919 р. була затверджена мережа курсів у Ярославлі, Симбірську та інших містах. У травні 1919 р. відкриваються Вищі інструкторські курси з фізичної культури в Харкові. У цьому ж році в Києві почали діяти Вищі курси фізичного розвитку. Водночас, такі курси з'являються у Харкові, Полтаві, Луганську, Одесі та в ряді інших міст. Через кожні два-три місяці вони здійснювали випуск 100-200 спеціалістів [2].

На початку 20-х рр. здійснюються перші спроби створення нових стаціонарних курсів підготовки майбутніх учителів фізвиховання для установ соціальної освіти, професійних шкіл та інших навчальних закладів. У 1921 р. при цій школі засновується науковий відділ, керівником якого став професор В. В. Гриневський. У цьому закладі науково перевірялися всі засоби, що використовувалися в процесі фізичного виховання і обґрунтовувалися для здійснення всеобучем заходів з розвитку фізичної культури [3].

15 грудня 1922 р. Харківська губернська рада фізкультури відкрила курси з фізичної освіти, метою яких стала підготовка керівників, спроможних організувати заняття з фізичної культури з наукової точки зору. Як зазначає І. Г. Чудінов, не дивлячись на складні соціально-економічні умови та громадянську війну питання підготовки кадрів зайняли в програмі всеобучу одне з важливих місць. Пошуками нових форм підготовки фізкультурних кадрів займалися і вищі навчальні заклади, зокрема інститути народної освіти (ІНО). У них уже у 1922 р. почали діяти дві кафедри фізичного виховання: при медінституті для лікарів і при ІНО для педагогів. Згодом при харківському, київському, одеському ІНО створюються відділи фізичної культури.

У 1924 р. для визначення реальної кількості інструкторів фізкультури ВРФК зобов'язала губернські РФК провести із цією категорією кадрів іспити за спеціальною програмою. Внаслідок цього

виявилось, що до 50 % з них не відповідали своїм посадам. Тому, для підготовки нових кадрів пропонувалося відкрити 6-місячні курси [2]. Такі курси почали діяти із 6 травня в Харкові з кількістю слухачів в 62 особи. Харківська губернська профспілкова рада надала їм матеріальну допомогу в сумі 300 крб., а губернський відділ освіти – 600 крб. [3]. Подібні курси розпочинають свою діяльність в Одесі, Києві і Чернігові.

Нарада встановила такий порядок, щоб усі інструктори фізкультури допускалися на роботу лише за рекомендаціями відповідних рад ФК. При ВРФК була заснована Центральна екзаменаційна комісія, якій надавалося право видачі посвідчення вчителя фізкультури [4]. Якщо комісія визначала, що рівень загальнопедагогічної та фахової підготовки випускників задовільний, вони здобували звання вчителя фізичного виховання. Встановлення єдиного навчального плану з підготовки інструкторів ФК на всеукраїнських курсах мало велике значення для організації педагогічного процесу на губернських та інших курсах [5]. Він був еталоном для організації навчального процесу курсової підготовки на місцях. Враховуючи потребу у викладачах фізичної культури, відповідно до рішень наради ВРФК, Головметодком України 4 листопада 1925 р. відкрив державні однорічні курси з підготовки інструкторів фізичної культури, короткотермінові курси з підвищення кваліфікації інструкторів-практиків з фізичної культури при центральному будинку ФК у Харкові. У 1928 р. термін навчання на Всеукраїнських курсах було збільшено до двох років, що сприяло поглибленню змісту педагогічної та спеціально-методичної підготовки курсантів. Так курси вчителів фізвиховання відкривалися і при педагогічних технікумах.

Таким чином, у період 1917-1941 рр. в Україні було зроблено перші кроки в пошуках змісту, форм і методів спеціально-методичної та психолого-педагогічної підготовки майбутніх учителів фізвиховання. Поступово відкривалися нові навчальні заклади з підготовки вчительських кадрів з фізвиховання різного профілю, зокрема короткотермінові та однорічні курси фізкультури, відділи фізичної культури при інститутах народної освіти, засновувалися спеціальні середні та вищі заклади фізкультурної освіти, серед них технікуми, інститут та Вищі заочні курси фізичної культури. Відомі фахівці в

галузі фізвиховання, викладачі-методисти та вчителі-практики обґрунтовували доцільність одержання майбутніми вчителями фізвиховання систематичної теоретико-методичної та необхідної загальнопедагогічної підготовки.

Література

1. Вестник физической культуры. – 1922. – № 3. – С. 11.
2. Матвійчук Н. С. Підготовка вчительських кадрів в Україні (20-30 рр. ХХ ст.): автореф. дис. на здобуття наук. ступ. канд. пед. наук : спец. 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки» / Н. С. Матвійчук. – К., 1997. – 20 с.
3. Про реорганізацію системи педагогічної освіти // Бюлетень Народного комісаріату освіти УСРР. – 1930. – № 26. – С. 1-3.
4. ЦДАВОВУ – Фонд 166. оп. 6, справа 1424. арк. 5. Листування з ВРФК про відкриття відділу фізичної культури в Харківському ІНО та відкриття однорічних курсів.
5. Харитонов В. В первые годы / В. Харитонов // ФиС. – 1970. – № 4. – С. 17-19.

ON FORMATION OF READINESS OF FUTURE TEACHERS OF PHYSICAL CULTURE TO PROFESSIONAL SELF- REALIZATION IN HEALTH-IMPROVEMENT ACTIVITY

Vyala O. M., Bobrovnyk S. I.

National Pedagogical Dragomanov University, Ukraine

Annotation. Integration of Ukraine into a single European educational space focuses on a qualitatively new level of professional training of future physical education teachers in higher education institutions, the article stresses. The tasks connected with the formation of the readiness of future teachers of physical culture for professional self-realization in health-improving activities become actuality. The individual's ability to realize itself is considered in the context of the problem of the formation and development of the individual as a whole, from the perspective of humanizing education and the professional activity of specialists, and has shown the analysis of scientific literature.

Relevance. A new vision of the role of higher education in society is determined by profound socio-economic changes. Answers to questions posed by modern reality, including issues related to the preservation and strengthening of the health of participants in the educational process, are actively seeking higher education. In the modern period, higher education as an integral part of the higher education system in Ukraine, resolves the